

UCHWAŁA Nr 166 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 listopada 1970 r.

w sprawie usprawnienia normowania i organizacji pracy.

W celu zapewnienia dalszego wzrostu wydajności pracy w wyniku postępu organizacyjno-technicznego, wzmocnienia roli norm pracy oraz zapewnienia prawidłowych proporcji wzrostu płac robotników w nowym systemie bodźców materialnego zainteresowania Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Kierownictwo zakładu pracy zobowiązane jest do opracowywania i systematycznego wdrażania usprawnień organizacyjno-technicznych, zapewniających pełne i produktywne wykorzystanie czasu pracy robotników oraz maszyn i urządzeń.

2. Normy pracy powinny być ustalane na takim poziomie, by przy prawidłowej wydajności pracy i należytym wykorzystaniu czasu roboczego zapewnić ich wykonanie przez pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, ustalone w taryfikatorze kwalifikacyjnym, przy założeniu warunków uwzględniających prawidłową organizację pracy oraz stosowanie ekonomicznie i technicznie właściwych metod i narzędzi pracy.

3. Parametry przyjmowane za podstawę przy ustalaniu norm powinny być zgodne z obowiązującą technologią, odpowiadać osiągniętemu technicznemu uzbrojeniu produkcji, wynikać z zastosowania najbardziej racjonalnych metod pracy oraz optymalnie dobranych warunków organizacyjno-technicznych i zapewniać osiągnięcie właściwej jakości produkcji.

§ 2. 1. Wprowadzenie nowych urządzeń, sprawniejszych maszyn, poprawa organizacji pracy i technologii lub innych

warunków organizacyjno-technicznych i technologicznych w stosunku do istniejących w okresie ustalania norm stanowi podstawę zmiany obowiązujących norm pracy.

2. Jeżeli aktualnie występujące warunki organizacyjno-techniczne i osiągnięte parametry techniczne i technologiczne w istotny sposób odbiegają od przyjętych za podstawę obliczenia normy pracy, dyrektor zakładu pracy powinien niezwłocznie zaprzestać stosowania tej normy i wprowadzić normę odpowiadającą warunkom organizacyjno-technicznym.

3. Normy pracy powinny być bieżąco dostosowywane do zmieniających się organizacyjno-technicznych warunków wykonania robót.

4. Bieżąca zmiana norm pracy powinna nastąpić w szczególności w razie zmian:

- 1) procesu technologicznego, stwarzających możliwości wykonania zadania roboczego (operacji) w krótszym czasie;
- 2) trwałych cech jakościowych materiałów wyjściowych zarówno ze względu na stopień trudności ich obróbki, jak i stopień ich wstępnego przygotowania;
- 3) wyposażenia stanowiska roboczego przez wprowadzenia maszyn bądź ich elementów pozwalających na osiągnięcie wyższych parametrów wydajności, zastosowania nowych rodzajów oprzyrządowania, wprowadzenia nowych bądź udoskonalonych narzędzi itp.;
- 4) organizacji wewnętrznej stanowiska roboczego przez bardziej racjonalne rozmieszczenie wyposażenia powodujące prawidłowe wykonywanie czynności lub wprowadzenie małej mechanizacji;
- 5) w organizacji zewnętrznej stanowisk roboczych w posta-

ci mechanizacji transportu międzyoperacyjnego i wszelkiego rodzaju usprawnień mających wpływ na zmniejszenie czasu przygotowawczo-zakończeniowego, czasu obsługi stanowiska roboczego oraz pozostałych elementów czasu pomocniczego.

§ 3. 1. Niezależnie od bieżącej zmiany norm pracy, o której mowa w § 2, normy pracy powinny być zmieniane okresowo.

2. Okresowa zmiana norm pracy powinna następować w razie sukcesywnego wprowadzania zmian i usprawnień organizacyjno-technicznych, które łącznie powodują w sposób narastający znaczną poprawę warunków wykonania robót.

3. Terminy przeprowadzenia okresowej zmiany norm w poszczególnych grupach robót, oddziałach, wydziałach, całym zakładzie pracy powinny być uzależnione od tempa poprawy warunków organizacyjno-technicznych.

4. Terminy i zakresy okresowej zmiany norm na wniosek dyrektora zakładu pracy ustala konferencja samorządu robotniczego kierując się rzeczywistymi i wymiernymi zmianami w zakresie organizacyjno-technicznych warunków pracy.

5. Wyższe indywidualne wykonanie norm pracy niż przeciętne w skali wydziałów, grup robót lub stanowisk pracy nie może stanowić podstawy do korygowania norm pracy, jeżeli poziom ich wykonania jest bezpośrednim wynikiem wysokich ilościowych i jakościowych rezultatów pracy, pełnego wykorzystania czasu pracy, szczególnej dbałości o stanowisko robocze oraz doświadczenia zawodowego.

§ 4. W wypadkach określonych w § 2 i § 3 uzasadniających zmianę norm branżowych lub jednolitych należy stosować odpowiednio przepisy § 8 ust. 2 uchwały nr 213 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie zasad i organizacji normowania pracy (Monitor Polski Nr 54, poz. 235).

§ 5. 1. Bieżąca i okresowa zmiana norm pracy w zakładach pracy powinna być poprzedzona pracami organizacyjnymi prowadzonymi w porozumieniu z Radą Zakładową. Zainteresowani robotnicy powinni być odpowiednio wcześniej poinformowani o zmianie norm, zakresie wprowadzanych zmian oraz o przyczynach powodujących potrzebę zmiany norm. Jeżeli bieżąca zmiana norm dotyczy szerszego zespołu pracowników, zmiany te powinny być uprzednio rozpatrzone przez konferencję samorządu robotniczego.

2. Wprowadzanie zmienionych norm pracy powinno następować w trybie ustalonym w § 10 uchwały nr 213 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie zasad i organizacji normowania pracy.

§ 6. 1. Zwiększenie zakresu stosowania w zakładzie pracy systemu akordowego wymaga zgody dyrektora zjednoczenia w porozumieniu z właściwą instancją branżowego związku zawodowego.

2. Rozszerzenie systemu akordowego nie może się opierać na normach statystycznych (sumarycznych).

3. Dyrektor zjednoczenia może wyrazić zgodę na rozszerzenie systemu akordowego opartego na prawidłowych normach technicznie uzasadnionych po uprzednim stwierdzeniu, że istnieją odpowiednie warunki techniczne i organizacyjne do wprowadzania norm, a rozszerzenie systemu akordowego jest ekonomicznie uzasadnione.

4. W razie wzrostu mechanizacji procesów produkcyjnych, wprowadzania zagregowanych urządzeń i linii produkcyjnych, które wyznaczają rytm pracy, stwarzających takie warunki organizacji procesów pracy, w których stosowanie systemu akordowego nie ma wpływu na wzrost wydajności pracy, system ten nie powinien być stosowany.

5. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac określa faktyczne w sprawie stosowania systemu akordowego.

§ 7. 1. W uzasadnionych wypadkach podczas opanowywania nowej technologii (produkcji), w szczególności w związku z wprowadzaniem nowych maszyn i urządzeń oraz wprowadzaniem nowych wyrobów, może być stosowany akordowy system płac z współczynnikami do norm pracy, uwzględniającymi różnice pomiędzy prawidłowymi warunkami założonymi przy ustalaniu norm (§ 1), a faktycznie występującymi w okresie opanowywania nowej technologii (produkcji).

2. Wysokość współczynników powinna być ustalana na poziomie uzasadnionym stopniem trudności opanowywania nowej technologii (produkcji).

3. Stosowane współczynniki powinny być zmniejszane zgodnie z ustalonym harmonogramem opanowania nowej technologii (produkcji).

4. Ustalenie wysokości współczynników, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz okresu ich stosowania wymaga zgody dyrektora zjednoczenia po uprzednim porozumieniu z właściwą instancją branżowego związku zawodowego.

§ 8. Ministrowie podejmą odpowiednie środki zapewniające w podległych zakładach pracy pełną realizację planów usprawnień organizacyjno-technicznych ustalonych na podstawie wyników prac komisji zakładowych do spraw realizacji zadań wynikających z wprowadzenia zmian systemu bodźców materialnego zainteresowania, powołanych na podstawie uchwały nr 57 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1970 r. w sprawie powołania i zakresu działania komisji zakładowych do spraw realizacji zadań wynikających z wprowadzenia zmian systemu bodźców materialnego zainteresowania w przemyśle kluczowym.

§ 9. Upoważnia się Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych do dostosowania, w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac, przepisów niniejszej uchwały do specyfiki robót budowlano-montażowych.

§ 10. Zmiana norm pracy, wprowadzanie i stosowanie w okresie opanowywania nowej technologii (produkcji) współczynników do norm pracy w zakresie nie uregulowanym niniejszą uchwałą następuje w trybie i na zasadach ustalonych w uchwale nr 213 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie zasad i organizacji normowania pracy.

§ 11. Ministrowie w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych wydażą zarządzenia określające zadania dyrektorów zjednoczeń i zakładów pracy, wynikające z niniejszej uchwały.

§ 12. Ministrowie zapewnią, w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych, dokonanie zmian w układach zbiorowych pracy, wynikających z przepisów niniejszej uchwały.

§ 13. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym wprowadzenie zasad ustalonych w niniejszej uchwale w podległych i nadzorowanych zakładach pracy.

§ 14. Traci moc § 11 ust. 2 uchwały nr 213 Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1961 r. w sprawie zasad i organizacji normowania pracy (Monitor Polski Nr 54, poz. 235).

§ 15. Wykonanie uchwały porucza się zainteresowanym ministrom.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz